

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/33233-1
Saksbehandler Diderik Cappelen

Utvalg	Møtedato
Fylkesutvalget	02.12.2025

Stedsutvikling 2026 – Retningslinjer for tilskuddsordning fysiske prosjekter

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Pkt.1

Fylkesutvalget vedtar at retningslinjene for tilskuddsordningen for fysiske stedsutviklingsprosjekter som gjaldt for 2025, videreføres i 2026 med følgende endringer og presiseringer:

- Det tas inn at det sammen med søknad må fremlegges fremdriftsplan for gjennomføring av tiltaket.
- Det tas inn at det forutsettes at kommunene setter av tilstrekkelige ressurser til å sikre god fremdrift.
- Det tas inn at eventuell utsettelse av prosjektene kan gis i inntil ett år.
- Retningslinjene tilpasses ny fylkeskommunal mal for tilskuddsordninger. Det foretas ellers noen presiseringer av språklig og teknisk karakter.

Det tas fortsatt inn i utlysningen at det er ønskelig med søknader om prosjekter i mindre kommuner og på mindre steder samt i områder med spesielle utfordringer.

Pkt. 2

Tilskuddsmidlene fordeles av fylkesutvalget. Eventuell justering av tilskuddsmidlene i ettertid foretas administrativt.

Pkt. 3

Det tas forbehold om utfallet av fylkestingets behandling av handlings- og økonomiplanen for 2026–2029.

Vedlegg

Stedsutvikling 2026 Retningslinjer for tilskudd fysiske prosjekter

Sammendrag

Fylkeskommunen har siden 2024 hatt en tilskuddsordning for fysiske stedsutviklingsprosjekter. Den økonomiske rammen for ordningen var i 2025 på 4,75 mill. kroner. Fylkeskommunedirektøren foreslår at rammen videreføres i 2026.

Retningslinjene for tilskuddsåret 2025 ble fastsatt av fylkesutvalget 17.12.2024. Denne saken legges frem for å fastsette retningslinjene for tilskuddsåret 2026. Fylkeskommunedirektøren anbefaler at retningslinjene for tilskuddsåret 2024 i det vesentlige videreføres i 2026. Det foreslås imidlertid noen mindre endringer og presiseringer.

Saken legges frem med forbehold om utfallet av fylkestingets behandling av handlings- og økonomiplanen for 2026–2029.

Saksopplysninger

Fylkeskommunen har siden 2024 hatt en tilskuddsordning for fysiske stedsutviklingsprosjekter i kommunene. Retningslinjene og føringene for ordningen ble sist fastsatt av fylkesutvalget 17.12.2024, sak 203/24.

Ordningen er rettet mot kommunene i Agder og tilskudd kan blant annet gå til følgende:

- Opparbeidelse og forbedring av møteplasser (torg, oppholdsarealer m.m.)
- Beplantning og belysning
- Gatemøblering
- Tiltak på eksisterende bygg for å tilrettelegge møteplasser for allmennheten.

Den økonomiske rammen for ordningen var i 2025 på 4,75 mill. kroner. Fylkeskommunedirektøren foreslår at rammen videreføres i 2026.

Denne saken legges frem for å fastlegge retningslinjene for tilskuddsåret 2026.

Det ble avholdt et møte med kommunene 6.11.2025. Inntrykket fra møtet var at kommunene er tilfredse med ordningen og det kom ikke opp forslag til endringer av betydning.

Forslag til oppdaterte retningslinjer for tilskuddsåret 2026 vedlegges denne saken.

Det arbeides med en ny felles mal for retningslinjene til fylkeskommunens ulike tilskuddsordninger. Malen er ikke helt klar når denne saken går i trykken, men retningslinjene vil bli tilpasset den nye malen.

Saken legges frem med forbehold om fylkestingets behandling av handlings- og økonomiplanen for 2026. Dersom ordningen videreføres, vil en da kunne lyse ut midlene umiddelbart etter fylkestingets budsjettbehandling. Alternativt må retningslinjene behandles av fylkesutvalget først i februar 2026, med den konsekvens at søknads- og tildelingsprosessen forskyves.

Vurderinger

Tilskuddsordningen for fysiske prosjekter ble innført i 2024 og er ganske ny.

Fylkeskommunedirektøren anførte, da retningslinjene for 2025 ble behandlet i fylkesutvalget, at ordningen burde evalueres i forbindelse med tilskuddsåret 2026.

En ser imidlertid at flere av prosjektene ennå ikke er fullført. Det er også gitt utsatt frist for ferdigstillelse for en del prosjekter som fikk tilskudd i 2024.

Det er dermed noe tidlig å vurdere om det bør foretas større endringer i ordningen.

Fylkeskommunedirektøren opplever imidlertid at kommunene gjennomgående er fornøyde med innretningen på tilskuddsordningen. De mottatte søknadene både i 2024 og 2025 traff også godt i forhold til utlysningen.

Prosjektene som er gjennomført viser også at det er mulig å få til mye innenfor den nåværende økonomiske rammen per prosjekt som er satt til 500.000 kroner.

Fylkeskommunedirektøren finner følgende ikke grunn til å anbefale større endringer i ordningen nå. Noen elementer bør imidlertid endres og presiseres:

- Enkelte kommuner har hatt visse utfordringer med å fullføre prosjektene innen fristen som er satt til september året etter tilsagn om tilskudd. Noe av årsaken har vært ressursmessige utfordringer. Noen prosjekter tar noe lengre tid enn forutsatt. Det bør imidlertid tas inn i retningslinjene at søknadene må omfatte en fremdriftsplan for gjennomføring av tiltaket. Det bør også tas inn i retningslinjene at det forutsettes at kommunene setter av tilstrekkelige ressurser til å sikre god fremdrift. Dette er allerede inntatt i retningslinjene for tilskuddsordningen for ikke-fysiske prosjekter.
- Det bør presiseres at eventuell utsettelse av ferdigstillelse kan gis i inntil ett år.
- Det bør foretas noen justeringer av språklig og teknisk karakter.

Tilskuddsmidlene vil kunne få større effekt på mindre steder enn hva som er tilfelle på større steder og i bysentra, som ofte allerede har gode møteplasser og steds kvaliteter. Det bør derfor i likhet med tidligere, tas inn i utlysningen at det er ønskelig med søknader om tiltak i mindre kommuner og på mindre steder. Det bør også fortsatt tas inn i utlysningen at det er ønskelig med søknader i områder med særlige utfordringer der det er spesielt viktig med stedsutviklingstiltak.

Fylkeskommunedirektøren mener at midlene også i 2026 bør fordeles av fylkesutvalget. For å sikre en viss fleksibilitet, bør administrasjonen ha anledning til å foreta justeringer av tilskuddsmidlene i ettertid. Dette blant annet som følge av at enkelte prosjekt kan bli rimeligere enn først antatt, og eventuelle overskytende midler kan da tildeles andre prosjekter.

Fylkeskommunedirektøren ser det som ønskelig at tilskuddsordningen kan videreføres ut over tilskuddsåret 2026. Ordningen bør da evalueres mer grundig før en eventuell utlysning for tilskuddsåret 2027.

Regionplan Agder 2030

Tilskuddsordningen skal bidra til å oppfylle de langsiktige målene slik de er nedfelt i «*Regionplan Agder 2030 med regional planstrategi 2024–2027*».

Her er det inntatt følgende hovedmål:

- Det er attraktive og varierte bo- og arbeidsmarkeder i hele Agder.
- Byer, tettsteder og lokalsentre er utviklet kompakt og med kvaliteter som fremmer helse, deltagelse og trivsel.
- Flere har en bolig tilpasset sin livssituasjon.
- Kommunesentrene har et variert arbeidsliv, tjeneste-, opplevelses- og kulturtilbud.
- Agder er et aktivitetsvennlig samfunn med nærmiljøer, sosiale møteplasser og friluftslivsområder som bidrar til at flere er mer fysisk aktive.

Barn og unge er ikke eksplisitt nevnt i retningslinjene, men tilskuddsordningen vil også komme denne gruppen til gode.

Økonomiske konsekvenser

I fylkeskommunedirektørens forslag til handlings- og økonomiplan for 2026 er det avsatt 4,75 millioner kroner til tilskuddsordningen over avdeling for samfunn, plan og miljø's budsjett - ansvar 200200.

Denne saken legges frem med forbehold om utfallet av fylkestingets behandling av handlings- og økonomiplanen for 2026–2029.

Kristiansand, 14.11.2025

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør